

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-198/14

**Valev Visnapuu
proti
Kihlakunnansyyttäjä
in
Suomen valtio – Tullihallitus**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Helsingin hovioikeus)

„Predhodno odločanje — Člena 34 PDEU in 110 PDEU — Direktiva 94/62/ES — Členi 1(1), 7 in 15 — Prodaja na daljavo in prevoz alkoholnih pijač iz druge države članice — Trošarina na nekatere embalaže pijač — Oprostitev v primeru vključitve embalaž v sistem varščine in vračanja — Členi 34 PDEU, 36 PDEU in 37 PDEU — Zahteva za dovoljenje za prodajo alkoholnih pijač na drobno — Monopol nad prodajo alkoholnih pijač na drobno — Utemeljenost — Varovanje zdravja“

Povzetek – Sodba Sodišča (peti senat) z dne 12. novembra 2015

- Okolje — Odpadki — Embalaža in odpadna embalaža — Direktiva 94/62 — Izčrpna uskladitev — Neobstoj — Presoja skladnosti nacionalne ureditve na enakem področju ne samo na podlagi ukrepa usklajevanja, temveč tudi na podlagi primarnega prava*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 94/62, členi 1(1), 7 in 15)
- Davčne določbe — Notranje obdavčitve — Pojem — Trošarina na nekatere embalaže pijač — Oprostitev v primeru vključitve embalaž v sistem varščine in vračanja — Vključitev — Pogoji*
(člena 34 PDEU in 110 PDEU)
- Davčne določbe — Notranje obdavčitve — Prepoved razlikovanja med uvoženimi proizvodi in podobnimi nacionalnimi proizvodi — Trošarina na nekatere embalaže pijač — Oprostitev v primeru vključitve embalaž v sistem varščine in vračanja — Dopustnost — Kršitev Direktive 94/62 o embalaži in odpadni embalaži — Neobstoj*
(člen 110 PDEU, Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 94/62, členi 1(1), 7 in 15)
- Državni monopol tržne narave — Določbe Pogodbe — Področje uporabe — Pravila o obstoju in delovanju monopola — Državni monopol nad prodajo alkoholnih pijač na drobno — Ureditev, ki določa odstopanja od navedenega monopola za osebe, ki imajo dovoljenje za prodajo alkoholnih pijač na drobno — Sistemi dovoljenj, ki jih je mogoče ločiti od delovanja monopola — Neuporaba člena 37 PDEU — Presoja glede na člen 34 PDEU*
(člena 34 PDEU in 37 PDEU)

5. *Državni monopol tržne narave — Člen 37 PDEU — Predmet — Obveznost take prilagoditve monopolov prodaje, da je odpravljena vsakršna diskriminacija trgovine z blagom iz drugih držav članic*

(člen 37 PDEU)

6. *Prosti pretok blaga — Količinske omejitve — Ukrepi z enakim učinkom — Ureditev države članice, ki določa, da za prodajalca s sedežem v drugi državi članici velja zahteva za dovoljenje za prodajo na drobno za uvoz alkoholnih pijač za njihovo prodajo na drobno potrošnikom s prebivališčem v prvi državi članici — Dopustnost — Zahteva — Varovanje zdravja in javnega reda — Preverjanje s strani nacionalnega sodišča*

(člena 34 PDEU in 36 PDEU)

1. Vsak nacionalni ukrep na področju, ki je predmet izčrpnega usklajevanja na ravni Unije, je treba presoјati glede na določbe tega ukrepa usklajevanja in ne glede na določbe primarnega prava. Glede tega mora Sodišče, da bi preverilo, ali je usklajevanje z direktivo izčrпно, pri razlagi določb poleg njihovega besedila upoštevati tudi sobesedilo in cilje, ki jih uresničuje ureditev, katere del so.

Pri Direktivi 94/62 o embalaži in odpadni embalaži uskladitev, izvedena z njenimi členi 1(1), 7 in 15, ni izčrпna. Zato nacionalnih ukrepov, s katerimi se izvajajo ti členi, ni treba presoјati le na podlagi določb te direktive, ampak tudi na podlagi upoštevnih določb primarnega prava.

V skladu s členom 1(1) Direktive 94/62 je namreč njen cilj uskladitev nacionalnih ukrepov za ravnanje z embalažo in odpadno embalažo, da se prepreči njen vpliv na okolje vseh držav članic in tudi tretjih držav in da se tak vpliv zmanjša, s čimer se zagotovi visoka raven varstva okolja, ter da se zagotovi delovanje notranjega trga in da se preprečijo trgovinske ovire kot tudi izkrivljanje in omejevanje konkurence v Uniji.

Člen 7(1), drugi pododstavek, Direktive 94/62 določa, da se sistemi za vračanje in/ali zbiranje ter sistemi za ponovno uporabo ali predelavo brez razlikovanja uporabljajo tudi za uvožene proizvode, vključno s podrobno ureditvijo in morebitnimi cenami za dostop do sistemov, in so zasnovani tako, da ne pride do trgovinskih ovir ali izkrivljanja konkurence „skladno s Pogodbo“. Zato pri tem členu ne gre za izčrпно usklajevanje, temveč nasprotno, napotuje na upoštevne določbe Pogodbe.

Glede člena 15 Direktive 94/62 – z njim se ne izvaja uskladitve, ampak se pooblašča Svet, da sprejme ekonomske instrumente za pospeševanje doseganja ciljev te direktive ali, če Svet teh ukrepov ne sprejme, države članice, ki morajo postopati v skladu „z obveznostmi, ki izhajajo iz Pogodbe“. Tako se tudi s to določbo zahteva uporaba upoštevnih določb Pogodbe.

(Glej točke od 40 do 43 in od 45 do 48.)

2. Finančna obremenitev pomeni notranjo obdavčitev v smislu člena 110 PDEU, če je del splošnega sistema notranjih dajatev, v katerem so sistematično zajete kategorije proizvodov glede na objektivna merila, ki se uporabljajo neodvisno od porenja ali namembnega kraja proizvodov.

Pri ureditvi, s katero je določena trošarina na nekatere embalaže pijač v višini 51 centov na liter pakiranega proizvoda, vendar je plačila te trošarine oproščena embalaža pijač, vključena v delujoč sistem vračanja, pomeni trošarina po eni strani denarna dajatev, ki spada v splošni sistem notranjih dajatev, v katerem je sistematično zajeta kategorija proizvodov, in sicer embalaže pijač. V zvezi s tem je bilo že odločeno, da je treba odpadke za odstranjevanje šteti za izdelke v smislu člena 110 PDEU. Zato je treba trošarino na nekatere embalaže pijač šteti za trošarino na izdelke v smislu te določbe.

Po drugi strani se ta trošarina na embalaže pijač obračuna na podlagi objektivnih meril, ki se uporabljajo neodvisno od njihovega porekla in namembnega kraja. Ta trošarina se namreč obračuna tako na embalaže pijač domačega porekla kakor tudi na uvožene embalaže pijač, če te embalaže niso vključene v delujoč sistem vračanja.

Zato taka trošarina na nekatere embalaže pijač pomeni notranjo obdavčitev v smislu člena 110 PDEU, ki jo je treba presojudi glede na člen 110 PDEU in ne glede na člen 34 PDEU.

(Glej točke od 51 do 55.)

3. Člen 110 PDEU ter člene 1(1), 7 in 15 Direktive 94/62 o embalaži in odpadni embalaži je treba razlagati tako, da ne nasprotujejo predpisom države članice, s katerimi se uvaja trošarina na nekatere embalaže pijač, vendar je v njih določena oprostitve plačila trošarine, če so te embalaže vključene v delujoč sistem vračanja.

Morebitne težave malih podjetij, ki se ukvarjajo s prodajo na daljavo, pri vključevanju v delujoč sistem vračanja ali pri vzpostavljanju takega sistema, pa ne dokazujejo različnega obravnavanja embalaž pijač iz drugih držav članic od enakovrstnih domačih izdelkov v smislu člena 110, prvi odstavek, PDEU. Na podlagi takih težav namreč ni mogoče sklepati, da obstaja za embalaže pijač iz drugih držav članic manjša možnost, da bodo deležne oprostitve, do katere so upravičene, če so vključene v tak sistem, in da so zato bolj obdavčene od enakovrstnih domačih izdelkov.

Poleg tega se člen 7(1), drugi pododstavek, Direktive 94/62, ki zahteva, da se sistemi vračanja, zbiranja, ponovne uporabe ali predelave brez razlikovanja uporabljajo tudi za uvožene proizvode, vključno s podrobno ureditvijo in cenami za dostop do teh sistemov, in so zasnovani tako, da ne pride do trgovinskih ovir ali izkrivljanja konkurence skladno s Pogodbo, nanaša na delovanje takih sistemov in ne na delovanje sistema trošarine na nekatere embalaže pijač.

Nazadnje je mogoče predpise, s katerimi se uvaja trošarina na nekatere embalaže pijač, opredeliti kot ukrep, ki ga je sprejela država članica za uresničevanje ciljev, opredeljenih v Direktivi 94/62, v smislu člena 15 te direktive. Taki predpisi, s katerimi se izvaja načelo, da plača povzročitelj obremenitve, saj morajo gospodarski subjekti, ki niso vključeni v sistem vračanja embalaže pijač, plačati trošarino, namreč spodbujajo gospodarske subjekte k vključitvi v delujoč sistem vračanja embalaže pijač ali k vzpostavitvi svojega sistema vračanja, da bi se izognili plačilu te trošarine.

(Glej točke 63, 69, 70, 73, 74 in 76 ter točko 1 izreka.)

4. Glej besedilo odločbe.

(Glej točke od 86 do 92.)

5. Člen 37 PDEU, ne da bi zahteval popolno ukinitve državnih tržnih monopolov, določa njihovo tako prilagajanje, da se glede pogojev nabave in trženja zagotovi odprava vsakršne diskriminacije med državljani držav članic.

Tako člen 37 PDEU zahteva, da sta ureditev in delovanje monopolov prilagojena tako, da je odpravljena vsakršna diskriminacija med državljani držav članic glede pogojev nabave in trženja, tako da se trgovina z blagom iz drugih držav članic niti pravno niti dejansko ne obravnava manj ugodno v primerjavi s trgovino z domačim blagom in da konkurenca med gospodarstvi držav članic ni izkrivljena.

(Glej točki 94 in 95.)

6. Člena 34 PDEU in 36 PDEU je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta nacionalnim predpisom neke države članice, v skladu s katerimi mora prodajalec s sedežem v drugi državi članici za uvoz alkoholnih pijač za njihovo prodajo na drobno potrošnikom s prebivališčem v prvi državi članici, kadar ta prodajalec zagotovi prevoz teh pijač ali njihov prevoz zaupa tretji osebi, pridobiti dovoljenje za prodajo na drobno, če so ti predpisi primerni za uresničitev cilja, v obravnavanem primeru varovanja zdravja in javnega reda, če tega cilja ni mogoče enako učinkovito doseči z manj zavezujočimi ukrepi in če ti predpisi ne pomenijo niti sredstva za samovoljno diskriminacijo niti prikritega omejevanja trgovine med državami članicami, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.

(Glej točko 129 in točko 2 izreka.)